

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงค่าเอฟ
SS	แทน ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน ค่าความแปรปรวน
Source of Variation	แทน แหล่งความแปรปรวน
Between Subject	แทน ระหว่างตัวอย่าง
$SS_{w/in\ Groups}$	แทน ผลรวมกำลังสองของความเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม
Within Subjects	แทน ภายในตัวอย่าง
Error	แทน ความคลาดเคลื่อน
I	แทน ระยะเวลาของการทดลอง
G	แทน วิธีการ
$I \times G$	แทน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาการทดลอง
*	แทน การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
p	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติที่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดชลบุรี โดยใช้โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมนำเสนอผลการวิจัยตามรูปแบบตาราง และแผนภูมิประกอบ คำบรรยายตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 1 คะแนนการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง			คนที่	กลุ่มควบคุม		
	ระยะ	ระยะ	ระยะ		ระยะ	ระยะ	ระยะ
	Pre – test	Post – test	Follow Up		Pre – test	Post – test	Follow Up
1	153	163	165	1	144	161	162
2	147	155	164	2	151	155	156
3	145	158	156	3	165	164	164
4	151	175	174	4	127	145	154
5	172	185	190	5	147	138	138
6	145	153	175	6	146	160	161
7	167	191	193	7	168	172	172
8	142	186	188	8	167	170	171
9	163	178	184	9	155	154	158

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	ระยะ			คนที่	ระยะ		
	Pre – test	Post – test	Follow Up		Pre – test	Post – test	Follow Up
10	144	187	197	10	157	155	160
รวม	1529	1731	1786		1527	1574	1596
$\bar{X}$	152.90	173.10	178.60		152.70	157.40	159.60
SD	10.68	14.57	13.89		12.61	10.48	9.57

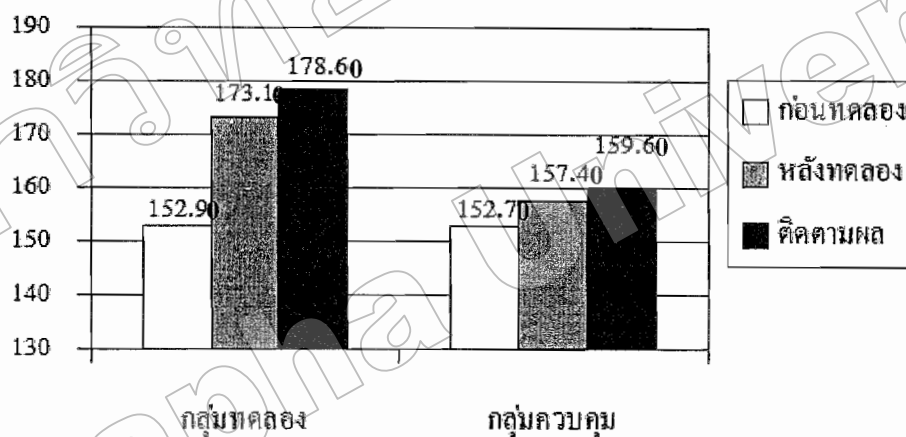
จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมโดยรวม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเท่ากับ 152.90, 173.10 และ 178.60 ตามลำดับ ส่วนคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มควบคุมที่ทำงานบริการสังคมตามปกติเท่ากับ 152.70, 157.40 และ 159.60

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ระยะเวลา		n	$\bar{X}$	SD
ก่อนทดลอง				
	กลุ่มทดลอง	10	152.90	10.68
	กลุ่มควบคุม	10	152.70	12.61
	รวม	20	152.80	11.37
หลังทดลอง				
	กลุ่มทดลอง	10	173.10	14.57
	กลุ่มควบคุม	10	157.40	10.48
	รวม	20	165.25	14.75
ติดตามผล				
	กลุ่มทดลอง	10	178.60	13.89
	กลุ่มควบคุม	10	159.60	9.57
	รวม	20	169.10	15.16

จากตารางที่ 2 พบว่า เยาวชนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม เท่ากับ 152.90 และ 152.70 ตามลำดับ มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 10.68 และ 12.61 ตามลำดับ ระยะหลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม เท่ากับ 173.10 และ 157.40 ตามลำดับ มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.57 และ 10.48 ตามลำดับ ส่วนระยะติดตามผล พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม เท่ากับ 178.60 และ 159.60 ตามลำดับ มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 13.89 และ 9.57 ตามลำดับ

คะแนนเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม

ภาพที่ 4 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง โดยรวม

จากภาพที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมในกลุ่มทดลอง พบว่า ระยะก่อนการทดลองเป็น 152.90 ระยะหลังการทดลองเป็น 173.10 ซึ่งสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 20.20 ส่วนระยะติดตามผลมีค่าเท่ากับ 178.60 ซึ่งสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 25.70 และ สูงกว่าระยะหลังการทดลอง เท่ากับ 5.50 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในกลุ่มควบคุม พบว่า ระยะก่อนการทดลองเป็น 152.70 ระยะหลังการทดลองเป็น 157.40 ซึ่งสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 4.70 ส่วนระยะติดตามผลมีค่าเท่ากับ 159.60 ซึ่งสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 6.90 และ สูงกว่าระยะหลังการทดลอง เท่ากับ 2.20

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
จำแนกตามด้านต่าง ๆ ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

การมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัว ทางสังคม	ระยะเวลาการทดลอง	กลุ่มทดลอง (n = 10)		กลุ่มควบคุม (n = 10)	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ความคงทนถาวร	ก่อนการทดลอง	48.40	5.62	51.70	7.40
	หลังการทดลอง	57.50	6.24	53.90	5.47
	ติดตามผล	59.70	5.58	55.00	5.18
1. ความเป็นตนเอง	ก่อนการทดลอง	51.70	4.03	49.80	2.62
	หลังการทดลอง	56.50	5.68	50.00	5.01
	ติดตามผล	58.10	6.52	50.70	4.92
2. มิติครอบครัว	ก่อนการทดลอง	52.80	4.94	51.20	5.94
	หลังการทดลอง	59.10	4.38	53.50	3.34
	ติดตามผล	60.80	4.13	53.90	2.81

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชน
เมื่อจำแนกตามรายด้าน แสดงให้เห็นว่าในด้านความคงทนถาวรของเยาวชนในกลุ่มทดลอง พบว่า
ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีค่าเท่ากับ 48.40, 57.50 และ
59.70 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชน
ในกลุ่มควบคุม พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และติดตามผล มีค่าเท่ากับ
51.70, 53.90 และ 55.00 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดี
เพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และ
ระยะติดตามผล พบว่าค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชน
ในกลุ่มทดลองสูงกว่าเยาวชนในกลุ่มควบคุม

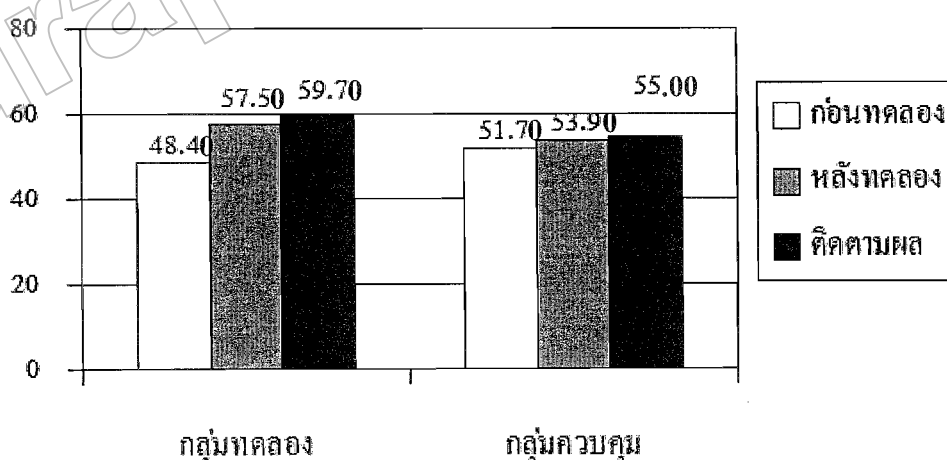
ค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชน เมื่อจำแนก
ตามด้านความเป็นตนเองของเยาวชนในกลุ่มทดลอง พบว่า ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลัง
การทดลอง และระยะติดตามผล มีค่าเท่ากับ 51.70, 56.50 และ 58.10 สูงขึ้นตามลำดับ เมื่อพิจารณา
ค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนในกลุ่มควบคุม พบว่า

ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และติดตามผล มีค่าเท่ากับ 49.80, 50.00 และ 50.70 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และติดตามผล พบว่าค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนในกลุ่มทดลองสูงกว่าเยาวชนในกลุ่มควบคุม

ค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชน เมื่อจำแนกตามด้านมิติครอบครัวของเยาวชนในกลุ่มทดลอง พบว่า ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล มีค่าเท่ากับ 52.80, 59.10 และ 60.80 สูงขึ้นตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนในกลุ่มควบคุม พบว่าในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และติดตามผล มีค่าเท่ากับ 51.20, 53.50 และ 53.90 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และติดตามผล พบว่าค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของเยาวชนในกลุ่มทดลองสูงกว่าเยาวชนในกลุ่มควบคุม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จำแนกตามด้านต่าง ๆ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของเยาวชน ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยจึงนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิแท่ง ได้ผลดังภาพที่ 5 – 7

คะแนนเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
จำแนกตามด้านความคงทนถาวร

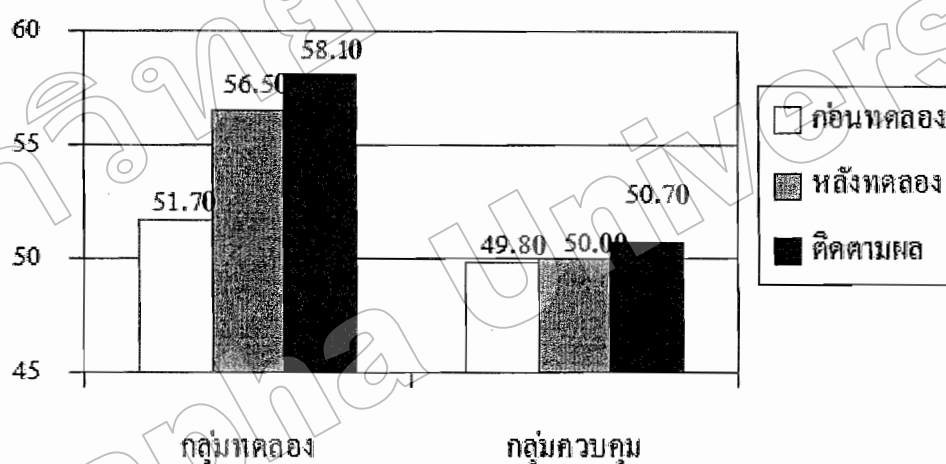
ภาพที่ 5 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม

ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จำแนกตามด้านความคงทนถาวร

จากภาพที่ 5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จำแนกตามด้านความกตัญญูในระบะก่อนการทดลองเป็น 48.40 ระยะเวลาหลังการทดลองเป็น 57.50 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 9.10 ส่วนระยะติดตามผลมีค่าเป็น 59.70 เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง เท่ากับ 11.30 ส่วนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จำแนกตามด้านความกตัญญู ระยะเวลาทดลองเป็น 51.70 ระยะเวลาหลังการทดลองเป็น 53.90 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.20 ระยะติดตามผลมีค่าเป็น 55.00 เพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 3.30

คะแนนเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม

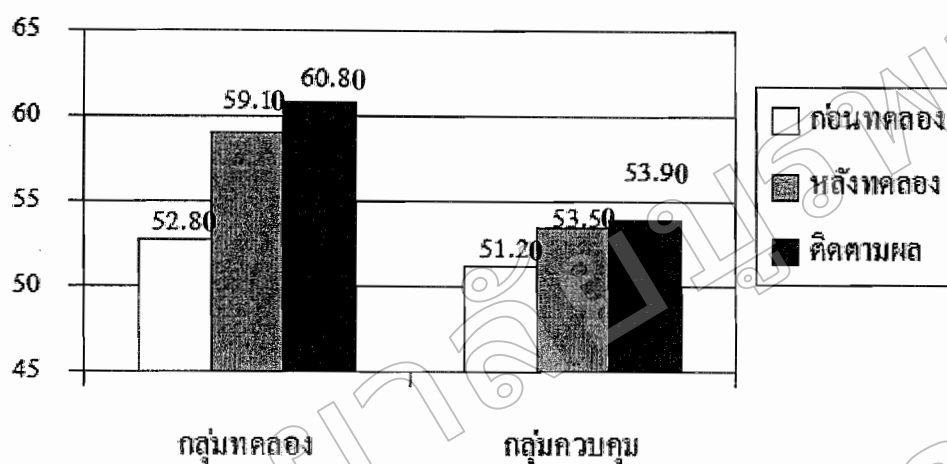
จำแนกตามด้านความเป็นตนเอง

ภาพที่ 6 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระบะก่อนการทดลอง ระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จำแนกตามด้านความเป็นตนเอง

จากภาพที่ 6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จำแนกตามด้านการแผ่ขยายความรู้สึกในระบะก่อนการทดลองเป็น 51.70 ระยะเวลาหลังการทดลองเป็น 56.50 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 4.80 ส่วนระยะติดตามผลมีค่าเป็น 58.10 เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง เท่ากับ 6.40 ส่วนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จำแนกตามด้านความเป็นตนเอง ระยะเวลาทดลองเป็น 49.80 ระยะเวลาหลังการทดลองเป็น 50.00 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ .20 ระยะติดตามผลมีค่าเป็น 50.70 เพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ .90

**คะแนนเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
จำแนกตามด้านมิติครอบครัว**

ภาพที่ 7 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จำแนกตามด้านมิติครอบครัว

จากภาพที่ 7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จำแนกตามด้านการเกี่ยวข้องกับตนเอง ในระยะก่อนการทดลองเป็น 52.80 ระยะหลังการทดลองเป็น 59.10 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 6.30 ส่วนระยะติดตามผล มีค่าเป็น 60.80 เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง เท่ากับ 8.00 ส่วนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จำแนกตามด้านการเกี่ยวข้องกับตนเอง ระยะก่อนทดลองเป็น 51.20 ระยะหลังการทดลองเป็น 53.50 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.30 ระยะติดตามผล มีค่าเป็น 53.90 เพิ่มขึ้นจากระยะก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติที่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดชลบุรี ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

Source of Variation	df	SS	MS	F
Between Subjects	19	2,695.17		
Group (G)	1	676.67	676.67	6.03*
SS w/in Groups	18	2,018.50	112.14	
Within Subjects	40	5,772.66		
Interval	2	2,903.43	1,451.72	28.07*
I x G	2	1,007.63	503.82	9.74*
I x SS w/in Groups	36	1,861.60	51.71	
รวม	59			

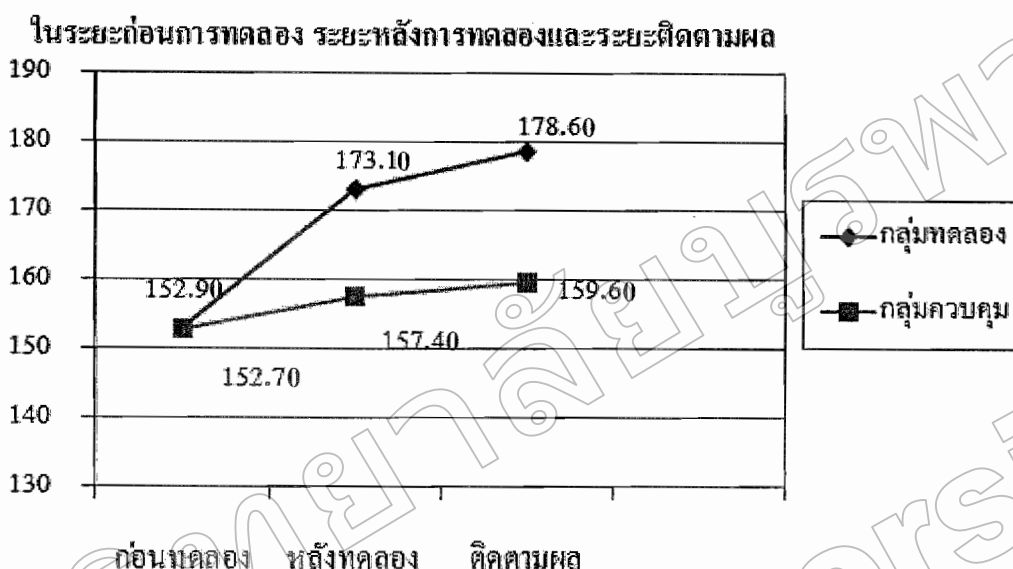
* $p < .05$, $F_{.05}(1, 18) = 4.41$, $F_{.05}(2, 36) = 2.27$

จากตารางที่ 4 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 9.74^*$) คะแนนเฉลี่ยระหว่างระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 28.07^*$) และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($F = 6.03^*$)

เมื่อมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองผู้วิจัยจึงนำเสนอรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ โดยการนำเสนอในรูปแบบกราฟ ได้ผลดังภาพที่ 8

ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม

ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ภาพที่ 8 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา ของการมองโลกในแง่ดีของเยาวชนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

จากภาพที่ 8 พบว่าในระยะก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในกลุ่มทดลองและในกลุ่มควบคุมใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลมีความแตกต่างกันคือ ในระยะหลังการทดลอง พบว่า เยาวชนในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมแตกต่างกับกลุ่มควบคุม และในระยะติดตามผลพบว่า เยาวชนในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมแตกต่างกับกลุ่มควบคุมเช่นกัน

แสดงให้เห็นว่าวิธีการทดลองกับระยะเวลาส่งผลร่วมกันต่อการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลองสูงขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ระหว่างกลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะก่อนการทดลองของเยาวชน กลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

Source of variation	df	SS	MS	F
Between-Subjects	1	.20	.20	.00
Within Group	54	7,917.03	146.61	

$F_{.05} (1,194) = 3.89$

หมายเหตุ ปรับค่า df ด้วยวิธีการของ Welch and Satterthwaite (Howel, 2007, p. 459)

ได้ค่า $df = 194$

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยการมองโลก
ในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

แสดงว่า ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มที่ได้รับการ
การให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม (ค่าเฉลี่ย = 152.90) และ
กลุ่มที่ทำงานบริการสังคมตามปกติโดยไม่ได้เข้าร่วมการทดลองใด ๆ (ค่าเฉลี่ย = 152.70)
ในระยะก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะหลังการทดลองของเยาวชน กลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

Source of variation	df	SS	MS	F
Between-Subjects	1	1,232.45	1,232.45	8.41*
Within Group	54	7,917.03	146.61	

$F_{.05} (1,194) = 3.89$

หมายเหตุ ปรับค่า df ด้วยวิธีการของ Welch and Satterthwaite (Howel, 2007, p. 459)

ได้ค่า $df = 194$

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์พบว่า ในระยะหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม (ค่าเฉลี่ย = 173.10) สูงกว่ากลุ่มที่ทำงานบริการสังคมตามปกติโดยไม่ได้เข้าร่วมการทดลองใด ๆ (ค่าเฉลี่ย = 157.40)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะติดตามผลของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Source of variation	df	SS	MS	F
Between-Subjects	1	1,805.00	1,805.00	12.31*
Within Group	54	7,917.03	146.61	

$F_{.05}(1,194) = 3.89$

หมายเหตุ ปรับค่า df ด้วยวิธีการของ Welch and Satterthwaite (Howel, 2007, p. 459)

ได้ค่า $df = 194$

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์พบว่า ในระยะติดตามผล ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์และพฤติกรรม (ค่าเฉลี่ย = 178.60) สูงกว่ากลุ่มที่ทำงานบริการสังคมตามปกติโดยไม่ได้เข้าร่วมการทดลองใด ๆ (ค่าเฉลี่ย = 159.60)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

Source of Variation	df	SS	MS	F
กลุ่มทดลอง				
Between-Subjects	9	1,132.27		
Intervals	2	3,662.60	1,831.30	25.80*
Error	18	1,277.40	70.97	
Total	29	6,072.27		
กลุ่มควบคุม				
Between-Subjects	9	886.23		
Intervals	2	248.47	124.23	3.83*
Error	18	584.20	32.46	
Total	29	1,718.90		

* $p < .05$, $F_{.05}(2, 18) = 3.55$

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการทดสอบในช่วงเวลาทั้ง 3 ช่วง ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล การมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แสดงว่า ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำมาเปรียบเทียบกับวิธีการทดสอบแบบทดสอบรายคู่โดยวิธีบนเฟอร์โรนี (Bonferroni Procedure) ดังตารางที่ 9

ในขณะที่ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำมาเปรียบเทียบกับวิธีการทดสอบแบบทดสอบรายคู่โดยวิธีบนเฟอร์โรนี (Bonferroni Procedure) ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ของกลุ่มทดลองด้วยวิธีการทดสอบแบบทดสอบรายคู่โดยวิธีบอนเฟอร์โรนี
(Bonferroni Procedure)

	ระยะก่อนการทดลอง	ระยะหลังการทดลอง	ระยะติดตามผล
ระยะก่อนการทดลอง	152.90	173.10	178.60
ระยะหลังการทดลอง		20.20*	25.70*
ระยะติดตามผล			5.50*

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ในกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในระยะหลังการทดลอง
และระยะติดตามผลแตกต่างจากระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในระยะติดตามผลแตกต่างจากระยะ
หลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปว่า เยาวชนในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะ
ก่อนการทดลอง ในระยะติดตามผล พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง และ
ในระยะติดตามผล พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระยะหลังการทดลอง

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ของกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการทดสอบแบบรายคู่โดยวิธีบอนเฟอร์โรนี(Bonferroni
Procedure)

	ระยะก่อนการทดลอง	ระยะหลังการทดลอง	ระยะติดตามผล
ระยะก่อนการทดลอง	152.70	157.40	159.60
ระยะหลังการทดลอง		4.70	6.90
ระยะติดตามผล			2.20*

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม
ในกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม ในระยะหลังการทดลอง
และระยะติดตามผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปว่า เยาวชนในกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังการทดลอง

ผลการสัมภาษณ์เยาวชนที่ถูกคุมประพฤติภายหลังการได้รับการปรึกษาตามแนวทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อพัฒนาการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม

จากการสัมภาษณ์เยาวชนในกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน พบว่า เยาวชนที่ถูกคุมประพฤติภายหลังได้รับการให้การศึกษาตามแนวพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อพัฒนาการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคม มีการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกของตนเอง ดังต่อไปนี้

1. เยาวชนรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีศักยภาพ มีความสามารถ มีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น รู้สึกว่าเสียเวลาในช่วงที่ผ่านมาเพื่อนรุ่นเดียวกันเรียนจบไปแล้วแต่ตนเองถูกพักการเรียน จากเรื่องที่เป็นคดี, เสียใจในเรื่องที่ทำให้คนในครอบครัวต้องเดือดร้อนจากการที่ตนเองกระทำ ความผิดลงไปทำให้ครอบครัวต้องเสียทั้งเงินและเวลาและจากการที่ตนเองได้เข้าร่วมโปรแกรม การให้การศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเช่น เป็นคนใจเย็นขึ้นมีสมาธิเริ่มเรียนหนังสือ รู้เรื่องมากขึ้นจากแต่ก่อนที่ชอบนั่งใจลอยขาดสมาธิและถ้าใครมาพูดอะไรที่ทำให้ตนเองรู้สึก ไม่พอใจก็จะตอบโต้ทันทีและมักจะมีเรื่องทะเลาะวิวาทอยู่เสมอ

2. เยาวชนสามารถ วิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาดตรงจุด โดยไม่เข้าข้างตนเอง หรือเอาใจตนเอง กล่าวเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคอย่างไม่ทอดถอนใจ นายเอเล่าให้ฟังว่า ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม เวลาตนเองมีปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องตนเองหรือเรื่องของสมาชิก ในครอบครัว จะหลีกเลี่ยงด้วยการเที่ยวเตร่ ดื่มสุราหรือในบางครั้งก็ใช้สารเสพติดร่วมด้วยแต่ปัญหา ไม่ได้หายไปไหนเพียงแค่นี้เรารู้สึกมั่นใจไปชั่วคราวเท่านั้นในบางครั้งปัญหาอาจจะลุกลามใหญ่โตมากขึ้นภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมทำให้เขาคิดได้ว่าเพียงเราเข้าไปปัญหาเผชิญกับปัญหาอย่างมีสติ คิดก่อนทำปรึกษาผู้ใหญ่ก่อนคิดตัดสินใจทำอะไรลงไป” ส่วนนายบีก็บอกว่าเขาเริ่มมีความเข้าใจ ผู้อื่นเพิ่มมากขึ้นว่าคนเรามีความแตกต่างกันถ้าเราเอาแต่ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ตลอด เราต้องเจอความขัดแย้งตลอดเวลา

3. เยาวชนมีความเป็นตัวของตัวเองเต็มที่และมีความเป็นอิสระเสรีในตนเอง สามารถ แสดงความคิดเห็นและฟังตนเองและอยู่อย่างสงบสุขได้โดยลำพัง มีต้องพึ่งพาผู้อื่นมากนัก เช่น แต่ก่อนไม่กล้าที่จะไปไหนคนเดียว กลัวไปหมดทุกอย่าง กลัวตำรวจ กลัวคู่อริเล่นงาน ถ้าเราปรับตัวเป็นคนดีพิสูจน์ให้สังคมรับรู้ได้เราก็จะมีอิสระในการใช้ชีวิตไม่มีความวิตกกังวลใด ๆ ทั้งสิ้น

นายซีเล่าให้ฟังว่า “แต่ก่อนจะมองการที่คนในครอบครัวที่คอยตำหนิ คอยดู ค่ำว่ากล่าว เป็นเพราะรังเกียจตนเองช่วงนั้นผมรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่าอะไรเลยไม่มีใครรักไม่มีใครสนใจ มีแต่เพื่อนและยา (บ้า) เท่านั้นที่เข้าใจผม แต่ในความเป็นจริงแล้วสิ่งที่คนในครอบครัวผมปฏิบัติ แบบนั้นก็เพราะความรักและความเป็นห่วงภายหลังการเข้าร่วม โปรแกรมการให้คำปรึกษา

พบว่า ครอบครัวหรือบ้านของตนเองเป็นสถานที่ที่มีความมั่นคงและอบอุ่นที่สุด รู้สึกว่าตนเองโชคดีที่สามารถกลับตัวได้ทันเพราะเพื่อนบางคนเสียชีวิตก็มีติดคุกในเรือนจำก็มี” นายบีเล่าเพิ่มเติมว่า “ที่ผ่านมามีทำให้พ่อแม่เสียใจมาพอแล้วกว่าที่ผมจะโตมาถึงทุกวันนี้ได้ถ้าพ่อแม่ไม่รักผม เขาคงไม่เลี้ยงผมมาถึงทุกวันนี้ต่อไป ผมจะพยายามและตั้งใจเลิกทุกอย่างที่ทำให้พ่อแม่เสียใจในช่วงเวลาที่ผ่านมา”

นายบีบอกว่า “แต่ก่อนเวลาที่อยากได้อะไรแล้วไม่ได้จะรู้สึกโกรธมากและมักขาดสติชอบทำลายข้างของในบ้านอยู่เป็นประจำจนเพื่อนบ้านบอกลูกหลานของว่าห้ามมายุ่งเกี่ยวกับผมเด็ดขาดแต่หลังจากเข้าร่วม โปรแกรมแล้วรู้สึกว่าการที่ตนเองทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ผิดพลาดมากซ้ำของที่เสียหายก็เป็นของในบ้านเราพ่อแม่ก็เดือดร้อนแต่ทุกวันนี้ผมเลิกพฤติกรรมแบบนั้นแล้วพยายามพิสูจน์ตนเองให้ครอบครัวให้ชุมชนเห็นว่าผมมีการปรับปรุงตัวไปในทางที่ดีขึ้นให้พ่อแม่ได้ภูมิใจ”

เยาวชนสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ในสังคมได้เป็นอย่างดี แต่ไม่ร่วมกระทำการที่ไม่ถูกต้องพร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่น สนใจสวัสดิภาพเพื่อนมนุษย์อย่างแท้จริง เช่น นายเอฟ และเพื่อนซึ่งพบเจอสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันเล่าให้ฟังว่าเล่าให้ฟังว่าเขาและเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่จะมีปัญหาค้าง ๆ กัน คือ ไม่ชอบพบปะผู้คนชอบเก็บตัวอยู่กับกลุ่มเพื่อนไม่กี่คน ไม่เคยคุยกับเพื่อนบ้าน ไม่คุยกับคนในชุมชนเลยเพราะรู้สึกว่าเป็นบ้านและคนในชุมชนไม่ชอบหน้าเขา ภายหลังเข้าร่วม โปรแกรมและเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมเมื่อปีที่ผ่านมาเพื่อนบ้านที่เขาไม่ชอบหน้าเอาอาหารกล่องเอาถุงยังชีพมาให้เขารู้สึกประทับใจเป็นอย่างมากหลังจากนั้นเขาสามารถช่วยเหลือเพื่อนบ้านได้ในเรื่องที่เขาพอจะช่วยเหลือได้และทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างซีและเพื่อนบ้านพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

เยาวชนมีความสามารถในการเลือกเพื่อนแค่ 2 – 3 คน สามารถสร้างความสัมพันธ์อันลึกซึ้งและอุทิศตัวให้เพื่อสนิทมิตรแท้ได้เช่น ช่วงที่มีเงินจากการขายยามาก ๆ เพื่อนจะเยอะมากแต่พอเราเกิดเรื่องโดนจับ เพื่อนที่เคยกินเคยเที่ยวด้วยกันหายสาบสูญ มีแต่พ่อแม่ และเพื่อนที่เคยบอกให้เรากลับตัวก่อนที่จะทุกอย่างจะสายไปเท่านั้นที่มาคอยดูแลและให้กำลังใจเราในการปรับตัวและกลับมาเป็นคนใหม่

4. เยาวชนพร้อมที่จะตัดสินใจที่ดีขึ้นในการเผชิญประสบการณ์ใหม่ ๆ ในชีวิต เช่น เยาวชนคนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า “แต่ก่อนเขาไม่เคยมีความคิดที่จะค้าขายมาก่อนเลยเพราะรู้สึกอย่างสิ่งที่เขาขายเป็นอย่างเดียวในตอนนั้นคือยาบ้า แต่ ณ วันที่เขาตัดสินใจหาเงินอย่างสุจริตด้วยการขายเสื้อผ้าตามตลาดนัด เขารู้สึกว่ามันเหนื่อยมาก เงินเทียบไม่ได้เลยกับตอนที่ขายยาบ้าแต่เขารู้สึกภูมิใจและสบายใจอีกทั้งยังเป็นการพิสูจน์ตัวเองกับสังคมอีกทางหนึ่งว่าเขาสามารถปรับตัวและ

กลับเป็นคนดีได้” เพื่อนอีกหลายคนก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่าเงินสุจริตหายากและเหนือบาก แต่สิ่งที่ได้รับกลับมาเป็นความสุขและความภูมิใจไม่ต้องโดนตราหน้าจากสังคมว่าเป็นคนขายยาบ้า

เยาวชนมีความสามารถในการเลือกเพื่อนแท้ 2 – 3 คน สามารถสร้างความสัมพันธ์อันลึกซึ้งและอุทิศตัวให้เพื่อสนิทมิตรแท้ได้ เช่น นายอี เล่าว่า “ช่วงที่มีเงินจากการขายยามาก ๆ เพื่อนจะเยอะมากแต่พอเราเกิดเรื่องโดนจับ เพื่อนที่เคยกินเคยเที่ยวด้วยกันหายสาบสูญไม่มีแม้กระทั่งจะมาเยี่ยมสอบถามความเป็นอยู่ต่าง ๆ เขารู้สึกโกรธมาก มีแต่พ่อแม่ และเพื่อนที่เคยบอกให้เราเลิกตัวก่อนที่ทุกอย่างจะสายไปเท่านั้นที่มาคอยดูแลและให้กำลังใจเราในการปรับตัวและกลับมาเป็นคนใหม่ ทำให้ผมรู้ว่าปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไขเสมอ เราไม่ควรพ่ายแพ้กับปัญหาต่าง ๆ เราควรระลึกเสมอว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับเรานั้นเป็นบทพิสูจน์ให้เราแข็งแกร่งขึ้นคนเราไม่มีใครสมบูรณ์แบบมีทั้งด้านดีและไม่ดีให้มองด้านดีของผู้อื่นพึงระลึกอยู่เสมอว่าเราต้องให้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ถ้ารู้สึกว่าตนเองอารมณ์ไม่ดีก็ให้ออกมาก่อนเมื่อจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้แล้วจึงเข้าไปแก้ไขสถานการณ์ต่อหรือรับคำปรึกษาจากพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในครอบครัว”

5. เยาวชนมีความยึดมั่นในกฎ และกติกาของสังคม ในการกระทำทุกอย่าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ถูกต้องและดีงาม เช่น เยาวชนเล่าว่า “ช่วงที่ประพฤติดูเผลอแม่พยายามที่จะชวนเขาไปวัดตลอดเวลาแต่เขารู้สึกว่าน่าเบื่อรำคาญ แต่ภายหลังมีเรื่องขึ้นศาลจนถูกคุมประพฤติทำให้เห็นว่าไม่ว่าเขาจะเป็นอย่างไรความรักที่แม่มีต่อเขาไม่เคยลดลงไปเลยภายหลังเข้าร่วมโปรแกรมแล้วเขาชวนแม่ไปทำบุญที่วัดสิ่งที่สังเกตเห็น แม่มีความสุขมากและคนที่วัดก็มองเขาเป็นคนใหม่ เขาไม่เคยรู้สึกว่ามีความสุขขนาดนี้มาก่อนเลย ทำให้เขารู้สึกว่าในความเป็นจริงแล้วสังคมก็พร้อมที่จะให้โอกาสเขาอยู่เสมอ เช่น เมื่อก่อนเวลามีเรื่องไม่สบายใจก็จะปรึกษาแม่ พอช่วงที่มีเรื่องไม่ได้ปรึกษาใครตัดสินใจทำด้วยอารมณ์ของตนเองพ่อแม่มารู้ภายหลังก็เสียใจพอเข้าร่วมโปรแกรมทำให้รู้สึกว่าได้รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถปรับทัศนคติตนเองรู้สึกการมองโลกในแง่ดีเพื่อการปรับตัวทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการใช้ชีวิตและการปรับตัว โดยเฉพาะในช่วงที่เราเป็นวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาสามารถจะถูกชักจูงไปได้ทุกทางและยิ่งถ้าเรามองโลกในแง่ร้ายจะทำให้เราท้อแท้ หดหู่ พัฒนาตนเองไม่ได้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ซึ่งผลสะท้อนที่เกิดตามมาอาจรุนแรงถึงการทำผิดทางกฎหมาย

เยาวชนมีความเข้าใจและ สามารถเรียนรู้จากทั้งคนมีและยากจน สามารถคบคนได้อย่างเหมาะสมเรากบคนแบบไหน นาย ก “แต่ก่อนผมอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ขายยาตอนแรกก็ไม่ได้สนใจแต่เพื่อนแนะนำให้ลองขายดูผมเห็นว่าเงินดีตั้งใจว่าจะขายแค่ครั้งสองครั้งเท่านั้นแล้วจะเลิกแต่โดนจับเสียก่อนต่อไปนี้ผมจะเลิกคบเพื่อนกลุ่มเดิมความจริงเพื่อนที่ตั้งใจเรียน

ก็มีแต่ผมเลือกที่จะคบเพื่อนที่ขายยาเอง ซึ่งจริง ๆ แล้วถ้าเราอยู่ในสังคมแบบไหน เราก็จะเป็นคนแบบนั้นถ้าเรายังคบเพื่อน ๆ กลุ่มเดิมโอกาสที่เราจะกลับจะกลับไปทำความผิดซ้ำกลับไปขึ้นโรงขึ้นศาลอีกมันก็สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาถ้าเราไม่เลิกและหันไปปรับตัวใหม่”

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University